

ΕΡΑ

ΣΥΝΑΦΟΜΗ ΠΡΟΠΑΓΕΥΤΩΝ

Ἐνταῦθα ἐτήσια . . . Δρ. Νίσι 42
Ἐν ταῖς ἑπαρχ. ἐτήσια . . . 15
Ἐν Τουρκίᾳ Ῥωμ. καὶ Αἰγύπτῳ Ἄρ. Τ. 4
Ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ . . . 26

Ἐκδίδεται καθ' ἑκάστην

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑ ΧΩΡΙΣΜΟΝ ΠΡΟΠΑΓΕΥΤΩΝ

Δι' ἑκαστὸν στίχον ἀπαξ . . . λεπτὰ 40
Δι' . . . 25
Δι' . . . 20
Δι' . . . 15

Γραφεῖον τῆς ΕΡΑΣ κατὰ τὴν ὁδὸν Εὐριπίδου ἀριθ. 51.

Ἐκαστον φύλλον τῆς ΕΡΑΣ τιμᾶται λεπτῶν ΠΕΝΤΕ.

Διατριβὴ Γλάδστωνος (1)

Ὁ ἑλληνικὸς παράγων ἐν τῷ ἀνατολικῷ
προβλήματι.

Πρώτην πιθανῶς φοράν μετὰ σιγῇ εἰκόσιν αἰώνων ἀντή-
χουσε καὶ πάλιν ἡ ἀθηναϊκὴ Πνυξ ἐκ τοῦ θορύβου δημώδους
ἐκκλησίας συγκροτούμενης, ὡς ἠκούσαμεν, ἐκ πολιτῶν
περὶ τοὺς μυρίους ταύτης δὲ προσηγήθη ἑτέρα ἐν Ζακύνθῳ
συνάθροισις ἴση σχεδὸν τὸν ἀριθμόν. Τὸ θέαμα τῶν
σήμερον Ἑλλήνων τε καὶ Ῥωμαίων, ἀκολουθούντων, ὡς ἡμεῖς,
τὴν παράδοσιν τῶν ἀρχαίων αὐτῶν προπατόρων καὶ συζη-
τούντων τὰ ὑψίστα συμφέροντα τῆς πολιτείας ἐν δημοσίᾳ
συνελεύσει, εἶναι ἄξιον τῆς μελέτης παντός Ἀγγλου. Πρέπει
δὲ καὶ νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι πρὸ τῆς ἀνωτέρω μνημονευθεί-
σης δισχιλιστοῦς διακοπῆς, ὁ τρόπος οὗτος τοῦ συζητεῖν ἤθε-
λεν εἶναι ὁ τακτικὸς καὶ συνήθης καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα.

Σκοπὸς τῆς κἄπως ἀξιοσημειώτου ταύτης συναθροίσεως ἦτο ἡ
διατύπωσις αἰτήματος ὑπὲρ τῶν υποδούλων ἑλληνικῶν ἐπαρ-
χιῶν, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνὴν
ἐπισήμως· τὸ δὲ αἰτούμενον εἶναι ἡ ἐπέκτασις καὶ ἐπὶ ταύτας
τῆς πολλαχόθεν ζητηθείσης ὑπὲρ τῶν Σλάβων ὑπὸ τῆς
Τουρκίας χειραφετήσεως. Πρῶτος ἠγόρευεν ἀπὸ τῆς Πνυκὸς
ὁ ἐν τῷ ἀθηναϊκῷ πανεπιστημίῳ καθηγητὴς τῆς ἱστορίας, ὅστις
μεταξὺ τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ νὰ λάβῃ τὸν λόγον ἐν τῇ προ-
κειμένῃ περιστάσει πρότεινε καὶ τοῦτο, ὅτι τὸν μὲν ἀδελφόν
του καὶ τὸν γαμβρὸν εἶδε κατατομωμένους, τὸν δὲ πατέρα καὶ
τὸν θεὸν ἀναρτωμένους εἰς ἀγχόνην. Μετὰ τοῦτο ἀνέπτυξε τὰ
γενικὰ ἐπιχειρήματα, δι' ὧν οἱ ὁμόφυλοι τοῦ ἀπεδεικνύοντο
ἄξιοι εὐνοίας οὐχὶ ἐλάσσονος τῆς ἀπονεμομένης εἰς τοὺς βο-
ρειότερους αὐτῶν ὁμοιοπαθεῖς, καίτοι ὑπαρχούσης μεταξὺ αὐτῶν
τῆς ἐξῆς διαφορᾶς: «ὅτι οἱ μὲν Σλάβοι ἐξηγέρθησαν ἐφέτος, οἱ
οὐδὲ Ἕλληνες δὲν ἐξηγέρθησαν». Ἡ διάκρισις ὅμως αὕτη
φαίνεται ἡμῖν σπουδαία· διότι, καίτοι ἐξ ὅλης καρδίας ἀπο-
στρεφόμεθα τὸ ἔχον καὶ παρ' ἡμῖν ὁπαδοῦς δόγμα τοῦ ὑ-
περάτου δικαιώματος τῆς κατισχυούσης βίας, πρέπει ἐν
τούτοις νὰ παραδεχθῶμεν διαφορὰν τινα μετὰ τῶν δι' ἔρ-
γων ἀποδεικνύοντων, ὅτι ἡ ἀπαλλαγὴ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ
εἶναι ἀναγκαία εἰς τὴν γενικὴν ἡσυχίαν καὶ τῶν μὴ ἀποδει-
κνύοντων τοῦτο, ἀφοῦ ἡ ἱκανοποίησις καὶ μόνων τῶν πρῶ-
των δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κατόρθωμα οὐχὶ εὐχερές. Ἡ
ἀνθρωπίνῃ δικαιοσύνῃ ἐπέρχεται πάντοτε μετὰ τὸ ἀδίκημα,
ὡς παρ' Ὀμήρῳ αἱ Λιταὶ μετόπισθεν τῆς Ἀττῆς καὶ αὐτὸς

δὲ ὁ θεὸς Θεραπευτὴς, διαρκούσης τῆς ἐπιγείου ἀπο-
δημίας του, διέταττε νὰ προτάγωνται αὐτῷ πρῶτοι οἱ νο-
σοῦντες. Ἡ δὲ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀναζήτησις τῶν δεινῶν τῶν
ἐν σιωπῇ καὶ ἀπραξίᾳ ὑπομενόντων αὐτὰ εἶναι μὲν εὐχῆς ἔρ-
γον, ἀλλὰ καὶ ἀνώτερον συνήθως τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων.
Τοῦτο ὅμως δὲν φαίνονται παραδεχόμενοι οὐδὲ κἂν συζητοῦ-
σιν οἱ ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι καὶ ἀλλαχού Ἕλληνες, ἀντι-
τάσσοντες γεγονός τι, τὸ ὁποῖον, ἂν ἀποδειχθῇ ἀκριβές, εἶναι
ὄντως σπουδαῖον· διατυπῶνται δὲ ὑπὸ τοῦ κυρίου Παπαρ-
ρηγοπούλου ὡς ἀκολούθως:

«Αἱ εὐρωπαϊκαὶ Δυνάμεις μετεχειρίσθησαν πᾶν μέσον πρὸς
ἡ περιστολὴν τοῦ πόθου τῶν Ἑλλήνων νὰ ἐξεγερθῶσιν, ὑ-
ποσχόμενοι αὐτοῖς ὅτι, ἂν ἀπέφευγον νὰ δεινώσῃ τὴν θέ-
σιν τῶν πραγμάτων, ἤθελον τύχει κατὰ τὴν τακτοποίησιν
αὐτῆς Ἀνατολῆς ὠφελήματων ἴσων πρὸς τοὺς Σλάβους».

Ὁ μετὰ τοῦτον ἀγορεύτας καθηγητὴς κ. Κόκκινος ἰσχυ-
ρίσθη, ὅτι οἱ ἐλεύθεροι Ἕλληνες, εὐόρκως φερόμενοι πρὸς τὰς
εὐρωπαϊκάς Δυνάμεις, προέτρεψαν τοὺς ὑποδούλους αὐτῶν
ἀδελφοὺς νὰ ἐπαναπαυθῶσιν ἐπὶ τῇ δικαιοσύνῃ τούτων, ἡ δὲ
Εὐρώπη ἐξέτιμησε τὴν ἀναπτυχθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν
περίστασιν ταύτην φρόνησιν καὶ ὑπομονήν. Ὁ δὲ πρωθυπου-
ργὸς κ. Κουμουνοδούρος, ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἐκκλη-
σίας τοῦ λαοῦ, κατέστησεν αὐτὴν εὐέλπιδι ὅτι ἡ Πύλη,
φωτισθεῖσα περὶ τῶν συμφερόντων αὐτῆς, καὶ ἡ φιλάνθρω-
πος Εὐρώπη δὲν θέλουσιν ὀθῆσαι τοὺς Ἕλληνας νὰ πι-
στεύσωσιν ὅτι αἱ πύλαι τῆς δικαιοσύνης δύναται μὲν νὰ
θραυσθῶσιν, οὐδέποτε ὅμως ν' ἀνοιχθῶσιν.

Τῶν τοιούτων ὅμως διαβημάτων τῶν εὐρωπαϊκῶν κυβερ-
νήσεων τὸ ἀγγλικὸν κοινὸν καὶ τὸ κοινοβούλιον εὐρίσκονται,
φοβοῦμαι, εἰς ἐντελῆ ἀγνοίαν. Ἀλλὰ, καὶ ἂν τῷ ὄντι ἐγέ-
νοντο τοιαῦτα διαβήματα, δὲν κλίνω νὰ πιστεύσω αὐτὰ ἀ-
δικαιολόγητα, οὐδὲ ὅλως ἄδικον τὴν ἐν μέσῳ τῶν προ-
κειμένων περιπλοκῶν ἀναβολὴν τοῦ κανονισμοῦ τῶν ἐπ' αὐ-
τῶν στηριζομένων ἀξιώσεων. Ὅπως δὲ ποτε, τὸ μόνον περὶ
τούτων γνωστὸν μοι ἐπίσημον ἔγγραφον εἶναι ἡ περιεχομένη
ἐν τοῖς ὑποβληθεῖσιν εἰς τὸ κοινοβούλιον διπλωματικοῖς ἐγ-
γράφοις διακοίνωσις τοῦ προξένου ἡμῶν ἐν Χανίοις, βεβαιούν-
τος τὴν ὑπαρξίν γενικῆς τινος καὶ ἐρριζωμένης δυσπιστίας
τῶν ἐν Κρήτῃ χριστιανῶν, καὶ ἀναφορὰν τούτων, ζητούντων
εὐρείας μεταρρυθμίσεις. Περὶ τῆς γνώμης ὅμως ἡ οἰωνδήποτε
σχετικῶν εἰς ταῦτα διαβημάτων τοῦ ἡμετέρου ὑπουργείου τῶν
ἐξωτερικῶν οὐδεὶς γίνεται λόγος.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων διατυπωθεῖσα ἀπαί-
τησις νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἑλληνισμοῦ
ἐν τῷ κανονισμῷ τῶν ἀνατολικῶν πραγμάτων ὑπὸ διε-

1) Ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ τῇ 191 Δεκεμβρίου φυλλαδίῳ τῆς «Συγ-
χρόνου Ἐπιθεωρήσεως» τοῦ Λονδίνου.

θνοῦς συνόδου, ἂν συγκροτηθῇ τοιαύτη. Διαφαίνονται δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ τινὰ σημεῖα, καθιστώντα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πιθανόν, ὅτι τὴν ἀπαίτησιν αὐτῶν θέλουσιν ἐνισχύσει καὶ δι' ἔργων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν νομίζω φρόνιμον ν' ἀφεθῇ νὰ παρέλθῃ ἡ παρούσα κρίσις χωρὶς οὐδὲ κἂν ὑπ' ὅψιν νὰ ληφθῇ ἡ ἀπαίτησις τῶν Ἑλλήνων. Ἀφοῦ δὲ ἀπὸ πολλῶν ἤδη μηνῶν οὐδεὶς λόγος γίνεται περὶ τῶν ἐν Τουρκίᾳ χριστιανῶν, ὅσοι δὲν εἶναι Σλάβοι, νομίζω ὅτι ἐφθάσεν ἡ ὥρα νὰ ἐξετασθῶσι καὶ τὰ κατὰ τούτους.

Τέσσαρες ὑπάρχουσι χριστιανικαὶ φυλαὶ ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ Σουλτάνου. Καὶ τῶν μὲν Σλάβων ἡ τύχη θέλει κανονισθῇ προσεχῶς διὰ τῆς Συνόδου ἢ διὰ τοῦ ξίφους· τὸ δὲ ζήτημα τῶν Βλάχων τῆς Ρωμανίας ἐλύθη ἐπιτυχῶς μετὰ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον, οὗ ὑπῆρξεν ὁ κάλλιστος καρπός. Τὰ ἀφορῶντα τοὺς Ἀρμενίους διετυπώθησαν κατ' ὁκτώβριον ε. ε. ἐν ὑπομνήματι, ὑποβληθέντι εἰς ἐκάστην τῶν μεγάλων Δυνάμεων. Οὕτω λοιπὸν μένει μόνον τὸ προκείμενον ζήτημα τῶν ἐν Τουρκίᾳ ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν, τὸ ὁποῖον θέλω προσπαθῆσαι ἥδη ν' ἀναπτύξω, οὐ μόνον διότι αὗται εἶναι ἡ μᾶλλον γειτονεύουσα τῇ πυρκαϊᾷ καὶ κινδυνεύουσα ν' ἀνάψῃ ἐξ αὐτῆς οἰκία, ἀλλ' ἀκόμη διότι ἡ ἀφήγησις τοῦ τρόπου, δι' οὗ ἀνιδρύθη τὸ βασίλειον τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, παρέχει διδακτικώτατα προηγούμενα καὶ πολυτίμους δειγματίας εἰς πᾶσαν κυβερνήσιν καὶ πάντα ἀντιπρόσωπον κυβερνήσεως ἐπιθυμοῦντα νὰ πολιτευθῇ ἐν τῇ λύσει τοῦ μεγάλου προβλήματος τῆς Ἀνατολῆς συμφῶνως πρὸς τὰς ἀρίστας παραδόσεις τῆς ἰδίας αὐτοῦ πατρίδος. Καὶ περὶ μὲν τῆς ἀξίας τοῦ τίτλου τῶν Ἑλλήνων, δι' οὗ ἀξιοῦσι νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ αὐτῶν ὑπὸ τῆς Συνόδου, δὲν δύναμαι ν' ἀποφάνωμαι ἀπολύτως, ἀφοῦ ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ ἐφαρμοσθῇ αὐτοῖς τὸ ἐν τοῖς στίχοις τοῦ Τενυσῶνος ἀξιῶμα: *ἄφωγὴ πλοῦ εἶναι τὸ ξίφος, τὸ φρουροῦν τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ἢ τὸ ξίφος τὸ ὁποῖον τὸν καταβάλλει*, εὐχομαι ὅμως ἀπὸ καρδίας νὰ προτιμηθῇ, ὡς φρονιμώτερον, τὸ μέτρον τῆς ἐξετάσεως τῶν παραπόνων αὐτῶν. Ἀπέχων λοιπὸν ἀπὸ πάσης προδικασίας τοῦ ζητήματος, θέλω περιορισθῇ ἐνταῦθα νὰ σκιαγραφῶ τὰ ἐξέχοντα σημεῖα τῆς λίαν ἐνδιαφερούσης αὐτῶν ἱστορίας.

Οἱ Ἕλληνες, ὡς καὶ οἱ Ἰταλοὶ, ἀλλὰ πολὺ πλείοτερον τούτων, διεκρίθησαν μεταξὺ τῶν λαῶν διὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐνοίαν καὶ τὰς καταδρομὰς τῆς τύχης. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ θαυμάζωμεν, ἂν ἐν μέσῳ τῶν συμφορῶν καὶ τῆς ἀποθαρρύνσεως, ἔστω καὶ παρερχομένων ἐξ ἰδίων αὐτῶν σφαλμάτων, ἐπιμένουσι νὰ πιστεύωσιν ὅτι ἡ δεινότης τῆς βασιάνου των εἶναι προμῆνυμα εὐτυχεστεροῦ καὶ ἐνδόξου μέλλοντος, ἐξαγνίζουσα αὐτοὺς, ὡς ἡ φλόξ τῆς καμίνου τὸ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέον μέταλλον. Ἡ πτώσις τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς ἐγένετο τῷ ὄντι ἐκ τοιοῦτου ὕψους καὶ εἰς ἄβυσσον συμφορῶν τοιαύτην, ὥστε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μοναδικὴ ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Τὴν κλίμακα ἤρχισαν καταβαίνοντες διὰ τῆς δουλώσεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν Ρωμαίων. Ἀλλὰ κατὰ τὸ γνωστὸν ἀπόφθεγμα *«ἡ νικηθεῖσα Ἑλλὰς ἐνίκησε τὸ νικῆσαν ξίφος»* ἡ δὲ πρώτη αὐτῆς συμφορὰ εἶχε παρηγορίαν τὸ μεγαλεῖον τοῦ καταβαλόντος αὐτοὺς ἐχθροῦ καὶ τὴν ἀπομείνας αὐτοῖς διανοητικὴν ὑπεροχὴν, διατελέσασαν τοιαύτην, ὥστε ὁ Χριστιανισμός, ἅμα ἐξεκίνησεν ἐκ τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ κοιτίδος τοῦ πρὸς κατάκτησιν τῆς οἰκουμένης, ἐνεδύθη τὴν μορφήν ἑλληνικῆς θρησκείας καὶ διετήρησεν αὐτὴν ἐπὶ ὀλοκλήρους αἰῶνας. Εἰς γλώσσαν ἑλληνικὴν καὶ ὑπὸ ἀνδρῶν, παρ' οἷς ὑπερίσχυε τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον, διετυπώθη τὸ Πιστεῖον, ὅπερ εἶναι καὶ σήμερον ἡ διανοητικὴ βάσις τοῦ χριστιανικοῦ συστήματος.

ἡ δὲ γλώσσα αὕτη καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς δευτέρας ἑκατονταετηρίδος ἦτο ἡ ὑπὸ τῶν χριστιανῶν ὀμιλουμένη ἐν Ρώμῃ, καὶ πρῶτος ὁ Πάπας Βίκτωρ ἔγραψε λατινιστὶ περὶ ὑποθέσεως ἀφορώσης τὴν Ἐκκλησίαν. Βίς τοῦτο πρέπει νὰ προσθέσωμεν, ὅτι τὸ μεγαλεῖον ἐν τῇ ἱστορίᾳ κατόρθωμα, τὸ ἐκτελεσθὲν ὑπ' ἐνὸς μόνου ἀνθρώπου, εἶναι ἴσως ἡ ἀνιδρυσις τῆς παρὰ τὸν Βόσπορον Νέας Ρώμης, ἧς τὸ κράτος ἐπέζησε χίλια ἔτη μετὰ τὴν πτώσιν τῆς πρεσβυτέρας. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἐπεκράτησε τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον· ὁ δὲ ἐστορικός, ἀντὶ νὰ ἐκπλήττεται διὰ τὴν πτώσιν, πρέπει μᾶλλον νὰ θαυμάζῃ τὴν μακροβιότητα τῆς μεγάλης ταύτης πόλεως, καταπεσούσης τέλος πάντων διὰ τῆς ἐμφανίσεως ἐπὶ τῆς ἱστορικῆς σκηνῆς ἐχθρῶν πολὺ φοβερωτέρων τῶν πορθησάντων τὴν ὑπερήφανον πρωτεύουσάν τῆς Ἰταλίας.

Ἡ συμφορὰ, ἣν ἐπέκλωσεν ἡ Μοῖρα εἰς τὸ κτίσμα τοῦ Κωνσταντίνου, τοῦτο ἔχει πρὸ πάντων τὸ θλιβερόν, ὅτι ἡ πόλις αὕτη, οὐσα ἔτι ἡ πρώτη διδάσκαλος πάσης ἐπιστήμης, κατεδικάσθη νὰ συνυποβληθῇ εἰς τὸν φοβερὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων μετ' ἄλλων φυλῶν, αἵτινες οὐδένα εἶχον τίτλον εὐγενείας. Ἡ ἀπάνθρωπος Μωάμεθ τοῦ Β' δὲ ξυδέρκεα ἔσπευσε νὰ ἐξολοθρεύσῃ πάντας τοὺς ἐν τῇ κατακτηθείσῃ χώρᾳ Ἕλληνας ἀριστοκρατικούς, οὐδόλως στέργοντας ν' ἀλλαξοπιστήσωσι σιτηθὲν ὡς οἱ γαιοκτῆμονες τῆς Βοσνίας, ἡ δὲ συμβᾶσα ἐν Κρήτῃ ἐπανάληψις τῆς τοιαύτης ἀνοσιουργίας εἶναι πολὺ μεταγενεστέρα. Οἱ Ἕλληνες οὐ μόνον ἀπεστερήθησαν οὕτω τῶν φυσικῶν αὐτῶν ὁδηγῶν, ἀλλὰ καὶ κατεδιώχθησαν πανταχοῦ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ οἰκογενειακὸν ἄσυλον διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φοικῶδους φόρου τῶν παιδῶν. Τὸ μέτρον τοῦτο ἦτο οὐ μόνον χαρακτηριστικὸν τῆς ὑπεράρτης ὠμότητος καὶ ἀδικίας τῶν ἐπινοησάντων αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνεχομένους ὑπέβαλεν εἰς βαθμὸν ἐξευτελισμοῦ τοιοῦτον, οἷος οὐδ' εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐξ Ἀφρικῆς μαύρους ἐπεβλήθη.

Ὁ φόρος οὗτος, δὲν ἐν τῇ ἀπογνώσει τοῦ τρόμου ὑπέμειναν ἐν ἀρχῇ οἱ κατακτηθέντες, ἀνέπτυξε παρ' αὐτοῖς, διαρκέσας ἐπὶ δύο ὅλους αἰῶνας, τὰ σπέρματα δουλοπρεπείας, ἅτινα δύο ἄλλοι αἰῶνες παρελθόντες ἀπὸ τῆς καταργήσεως αὐτοῦ δὲν ἔσχυσαν ἀκόμη νὰ ἐκρίνωσιν πανταχοῦ. Οἱ τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχὰς τῶν τέκνων των παραδίδοντες εἰς τὸν τύραννον πατέρας εἶχον ἀποκτηνωθῇ εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε ἐφαίνοντο ἔτοιμοι νὰ ἐνισχύσωσιν ἐτι μᾶλλον τὸν νόμον τῆς βίας, κλίνοντες πρὸ αὐτοῦ δουλοπρεπῶς τὸν αὐχένα.

Τοιαύτη ἦτο ἡ πρὸς τοὺς κατακτητὰς θέσις τῶν Ἑλλήνων, οὐχ ἥττον δὲ σκοτεινὸς καὶ ὁ πέραν τῆς πατρίδος αὐτῶν ὁρίζων. Ἡ ζοφερώτερα σελὶς τῆς ἱστορίας τῶν τοῦ Δυτικοῦ δόγματος χριστιανῶν εἶναι ἀναντιρρήτως ἡ διαγωγὴ τῶν κυβερνήσεων αὐτῶν κατὰ τὴν εἰσβολὴν καὶ στερῶσιν τοῦ κράτους τῶν Τούρκων ἐν Εὐρώπῃ. Δὲν ἐννοοῦμεν διὰ τούτου, ὅτι δὲν κατεβλήθησαν γενναῖοι ἀγῶνες πρὸς ἀντίκρουσιν τῶν βαρβάρων, ἀλλ' ἡ ἀντίστασις ἤρχισε, μόνον ἀφοῦ οὗτοι δουλώσαντες τὰς χώρας τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης, ὅπου ἐπεκράτει ἡ Ἀνατολικὴ ἐκκλησία, ἐπετέθησαν καὶ κατὰ τῶν Λατίνων. Ὁ πρὸς τοὺς ἀπίστους πόλεμος τῆς Δύσεως ἐστέφθη ἐπὶ τέλους ὑπὸ ἐπιτυχίας, ἀλλ' ὁ κίνδυνος ἐξ αὐτῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης διήρκεσε μέχρι τέλους τῆς 17ης ἑκατονταετηρίδος· καὶ ἐνθ' ἐπατάσσοντο οἱ Τούρκοι ἐν Βιέννῃ (1685) καὶ Πετερβαρδίῳ (1717), ἐπετρέπετο αὐτοῖς ἀπ' ἐτέρου νὰ ἐκτείνωσι πρὸς νότον τὰ σύνορα τῆς αὐτοκρατορίας ἀρπάζοντες τὴν Κρήτην ἀπὸ τῶν Ἑνετῶν καὶ ἀνακτῶντες τὸν Μωρέαν. Οἱ κατὰ τῆς Τουρκίας ἀγῶνες τῆς Ἑνετίας εἶναι ἀξιομύθου ὡς κατόρθωμα κράτους μικροῦ καὶ ἐπὶ μόνῃ τῇ ναυτικῇ αὐτοῦ δυνάμει ἐρειδομένου, οὐδόλως ὅμως δύναται

νά θεωρηθῶσιν ὡς σταυροφορίαι ὑπὲρ δεινοπαθόντων χριστιανῶν. Σκοπὸς τῶν Ἑνετῶν ἦτο ἡ κατάκτησις γαιῶν καὶ ἡ ἐμπορικὴ ὑπεροχή· ὁ δὲ ζυγὸς, εἰς ὃν ὑπέβαλλον τοὺς ἀνατολίτας, ἦτο μὲν ὑπὸ πολιτικὴν ἔποψιν ἐλαφρότερος τοῦ τουρκικοῦ, πολλάκις ὅμως συνέβαινε νὰ πιέζωσιν αὐτοὺς ἔτι μᾶλλον ἔνεκα τῆς ἀντιζηλείας τῶν δύο ἐκκλησιῶν, ἐνῶ οἱ Τούρκοι ἐφύροντο, ὡς εἰκὸς, μετ' ἄκρας ἀμεροληψίας πρὸς πάσας τὰς χριστιανικὰς ἐκκλησίας. Ὡς ἐκ τούτου, κατὰ τὸν μακρὸν ἐν Κρήτῃ ἀγῶνα, τὸν λήξαντα τῷ 1669 διὰ τῆς κατακτήσεως τῆς νήσου ὑπὸ τῶν Τούρκων, ὁ ἐλληνικὸς αὐτῆς πληθυσμὸς, ὅστις ἠδύνατο συντασσόμενος τοῖς Ἑνετοῖς νὰ τρέφῃ ὑπὲρ αὐτῶν τὴν πλάστιγγα τῆς μάχης, δὲν ἔκρινεν εὐλογον οὐδὲ κἄν νὰ κινηθῇ. Οὕτω λοιπὸν αἱ εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις, εἴτε διότι ἦσαν ἀνάλητοι εἰς τὰ παθήματα τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ χριστιανῶν, εἴτε διότι ἐφοβοῦντο τὰς κατὰ τὴν διανομήν τῆς λεύας ἀντιζηλείας καὶ ἐριδας, ἐπέτρεπον τὴν διαίονισιν τῆς ἀπανθρώπου τουρκικῆς δυναστείας.

Ἄλλ' ἡ πολιτικὴ αὕτη ἀντιζήλια δὲν ἦτο ἐχθρὸς τῶν ἐν Ἀνατολῇ Χριστιανῶν τοσοῦτον ἄγρυπνος καὶ ἀδυσώπητος, ὅσον ἡ ἐκκλησιαστικὴ φιλοδοξία, ὡς ἀποδεικνύει ἡ μικρὸν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως σταλεῖσα ὑπὸ τοῦ Πάπα Πίου τοῦ β' εἰς Μωάμεθ τὸν β' ἐπιστολή. Ἐν αὐτῇ προτρέπει ὁ Ποντίφηξ τὸν νικηφόρον Σουλτάνον νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸν χριστιανισμὸν, ὑποσχόμενος ἀντὶ τούτου νὰ ἐπικυρώσῃ διὰ τῆς ἀποστολικῆς αὐτοῦ ἰσχύος ὡς νόμιμον τὴν κατοχὴν τῆς χώρας τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἔπρεπε νὰ ὑποταχθῶσι καὶ πάλιν εἰς τὴν παπικὴν ἐξουσίαν. α' *Επικαλούμεθα τὴν ἰσχυρὴν τοῦ βραχίονός σου* γράφει ὁ Ποντίφηξ, *κατ' ἐκείνων, οἵτινες σφετερίζονται τὰ δικαιώματα τῆς ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, καὶ κέρατα ἐγείρουσι κατὰ τῆς ἰδίας ἀμνηρόν*. Τοιαύτας ἐπέμπε παραμυθίας ὁ ὑπέρτατος ἀρχηγὸς τῆς ἐν τῇ Δύσει Χριστιανοσύνης εἰς τοὺς ὑπὸ τῶν Τούρκων σταυρουμένους χριστιανούς· τῆς Ἀνατολῆς, οἵτινες ἐπὶ μιᾶς μὲν παρειᾶς ἐρραπίζοντο, διότι ἦσαν χριστιανοί, ἐπὶ δὲ τῆς ἄλλης, διότι δὲν ἦσαν λατίνοι. Κατὰ τὸν κ. Πίχλερ, τὸν πολυμαθὴ τοῦ Σχίσματος ἱστοριογράφον, ἀνευ τῆς μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως θρησκευτικῆς διαιρέσεως οὐδέποτε ἤθελον δυνηθῇ οἱ Τούρκοι νὰ στερεωθῶσιν ἐν Εὐρώπῃ. Παρὰ δὲ τοῦ κ. Φίνλεϋ πληροφοροῦμεθα, ὅτι οἱ ἐμπορίας χάριν μεταβαίνοντες εἰς τὴν Εὐρώπην Ἑλληνες μετενδύοντο εἰς Τούρκους, ἵνα τύχωσιν ὡς τοιοῦτοι ὑποδοχῆς κρείττονος τῆς παρεχομένης εἰς τοὺς σχισματικούς. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως χείρωνα ἐπάσχον πολλάκις παρὰ τῶν νομιζόντων αὐτοὺς ἠνωμένους ἐκκλησιαστικῶς μετὰ τῶν Λατίνων, μάλιστα δὲ παρὰ τῶν Μαύρων, οἵτινες καταφυγόντες μετὰ τὴν ἔξωσιν αὐτῶν ἐκ τῆς ἰβηρικῆς χερσονήσου εἰς τὴν Ἀνατολὴν, ἐξεδικοῦντο, κακοποιοῦντες τοὺς Ἑλλήνας, τὰς ὕβρεις τῶν Ἰσπανῶν. Περὶ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν κατέφυγον εἰς Τουρκίαν καὶ πλῆθος Ἑβραίων, οἵτινες δὲν ἐβράδυναν ν' ἀποκτήσωσι μεγάλην ἐπιρροήν, ὡς ἔμποροι, τραπεζίται καὶ ἱατροί. α' *Πάντες οὗτοι, γράφει ὁ Φίνλεϋ, διέκειντο ἐξ εὐγνωμοσύνης φιλικῶς πρὸς τοὺς ῥωμαμεθαροὺς, πρὸς δὲ τοὺς χριστιανούς ἐχθρικώτατα, ἔνεκα τῆς ἀγαπήσεως τῶν ἀπανθρώπων βασιλέων τῆς Ἱερᾶς Ἐξουσίας*. Ἄλλ' ἔχομεν καὶ ἄλλο τι νὰ προσθέσωμεν. Οἱ Τούρκοι δὲν ἦσαν κάτοχοι ναυτικῆς δυνάμεως ἀναλόγου τῆς στρατιωτικῆς, στερούμενοι τῶν ἀναγκαίων τῷ ναυτῇ προσόντων καὶ καταρτίζοντες τὰ πληρώματα τῶν πλοίων ἐξ Ἑλλήνων, οἵτινες συνεποσύντο εἰς εἰκοσιπεντάκις χιλίους ἐπὶ τοῦ ἐν Ναυπάκτῳ καταστραφέντος στόλου. Ὡς ἐκ τούτου ἡ Τουρκία εὐρίσκετο ἐκτεθειμένη εἰς παντοίας

ἀτάκτους ἐκ θαλάσσης ἐπιδρομὰς, οἱ δὲ πειραταὶ ἐπληθύνοντο ἀφόδως. Ἐν τοιαύτῃ τῶν πραγμάτων καταστάσει, οἱ μοναχοὶ ἱππῶται τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου καὶ Ἀγ. Στεφάνου ἐσκέφθησαν, ὅτι θέαρεστον καὶ συγχρόνως ἐπικερδὲς ἔργον ἤθελον εἶναι τὸ νὰ ληΐζωνται τὰς νήσους καὶ τὰς παραλίας, αἵτινες ἀνῆκον μὲν εἰς τὸν Σουλτάνον τῶν ἀπίστων, ἐκατοικοῦντο ὅμως ὑπὸ Ἑλλήνων. Οὕτω λοιπὸν, οἱ δυστυχεῖς Ἑλληνες ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐδούλευον ἐπὶ τῶν ὀθωμανικῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξηνδραποδίζοντο ὑπὸ τῶν χριστιανικῶν πλοίων, καὶ τοιαύτη ἀμιλλα βαρβαρότητος ἐπεκράτει κατὰ τὸν ἄδοξον τοῦτον ἀγῶνα, ὥστε αἱ ἐρημωθείσαι ἄκται τῆς Ἑλλάδος κατήντησαν πολλάκις ἀκατοίκητοι, ἡ δὲ τοιαύτη κατάστασις διήρκεσε μέχρι τῆς πολιτικῆς ἀναγεννήσεως.

Ἡ ἀπαράδειγματιστος αὕτη συμφορὴς παντοίων δεινῶν οὐδεμίαν εὕρισκε πραγματικὴν ἀνακούρισιν ἐκ τῆς ὑπεροχῆς τῆς ἐλληνικῆς διανοίας, καλουμένης πολλάκις ν' ἀναπληρωθῇ τὴν ἑλλειπὴν προμήθειαν νοδὸς τῆς κρατούσης φυλῆς. Ἀληθὲς εἶναι, ὅτι πολλοὶ Βεζίροι ἦσαν Ἑλληνες τὸ γένος ἢ μιγάδες, ἀλλ' ἐν τῇ διαγωγῇ αὐτῶν οὐδὲν εὕρισκόμεν ἔχνος συγγενείας πρὸς τὸν ἐλληνισμόν. Ἀξία μνηεῖς εἶναι καὶ ἡ ἰδρυσις τῆς προνομιοῦχου τάξεως τῶν Φαναριωτῶν, κληθέντων οὕτω ἐκ τῆς ὑπ' αὐτῶν κατοικοῦμένης ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμωνύμου συνοικίας. Ἡ τεχνητὴ αὕτη ἀριστοκρατία ἀπέβλεπεν εἰς ἐγωϊστικὰ συμφέροντα, τὰ ὁποῖα ὀλίγον ἄφινον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς τόπον πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματος· καὶ ἐαυτῇ μὲν παρεῖχεν ἀπειριόριστους, εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς ὅμως ὀλιγίστας ἐκδουλεύσεις. Ἡ ἐλπίς προαγωγῆς συνέτεινε πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμφύτου εἰς τοὺς Ἑλλήνας πόθου ἐκπαιδεύσεως· ἀφ' ἑτέρου ὅμως πρέπει νὰ εἰπώμεν, ὅτι οἱ κυβερνητικοὶ Ἑλληνες, ὑπηρετοῦντες ὡς εἰσπράκτορες τῶν φόρων, κατέστησαν πολλάκις ὄργανα καταπίεσεως. Καὶ ἀληθὲς μὲν εἶναι ὅτι πολλοὶ τούτων μετεχειρίσθησαν ἐνίοτε τὴν ἐπιρροὴν αὐτῶν πρὸς ἀνακούρισιν τῆς καταπίεσεως ἐν Ἑλλάδι, ἀφ' ἑτέρου ὅμως δὲν ἐλησμόνουσιν ὅτι εἶχον σύμφερον εἰς τὴν κραταίωσιν τῆς ὀθωμανικῆς δυναστείας, ἐξ ἧς οὗτοι προσωπικῶς ὠφελοῦντο.

Ἀποτέλεσμα τῶν συμφορῶν τούτων ὑπῆρξεν οὐ μόνον ἡ κακοπραγία, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξαχρείωσις τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς. Κατὰ τοὺς στίχους τοῦ Ὀμήρου ἡ τῶν ἡρώϊκων χρόνων ἠπιωτάτη δουλεία :

Ἡμισυ γάρτ' ἀρετῆς ἀποαίνυται ἀνὴρ

Ἄλλ' ἡ ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐπιβληθεῖσα ὑποδούλωσις, ἡ ἀντικαθιστῶσα τὸν νόμον διὰ τῆς αὐθαρεσίας, ἀκρωτηριάζουσα τὴν οἰκογένειαν, καὶ τὴν δικαιοσύνην τῶν τυραννικῶν αὐτῆς παρεκτροπῶν ἀνευρίσκουσα ἐν τῇ θρησκείᾳ, ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἀφῆρει καὶ τὸν ἕτερον ἡμισυ τῆς ἀρετῆς τοῦ δούλου. Ἡ ἐξ αὐτῆς διαφθορὰ τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς εἶναι ἀναμφισβήτητος. Ἡ ἄλυσις ἡ καταβιβρώσκουσα τὴν σάρκα καταβιβρώσκει καὶ τὸ φρόνημα τοῦ δούλου. Ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον ἐλεύθερον, καίτοι βεβαίως προγινώσκων τὰ μέλλοντα νὰ προέλθωσιν ἐκ τῆς ἐλευθερίας ἀτοπήματα. Ἄλλ' ἂν ἡ κατάχρησις τῆς ἐλευθερίας εἶναι ἐγκλημα, ἡ στέρησις αὐτῆς εἶναι ἀκρωτηριασμός. Ὑπὸ τὸν ἀχαρακτήριστον ὀθωμανικὸν ζυγόν, καὶ κατ' ἀκριβῆ ἀναλογίαν τῆς ὑποταγῆς εἰς τοῦτον, ἡ διάνοια, ἡ ἠθικὴ, ὁ οἰκογενειακὸς βίος, τὸ ἐθνικὸν αἶσθημα καὶ ὁ πόθος τῆς ἀπολυτρώσεως κατέπεσαν εἰς τὴν κατωτάτην βαθμίδα.

Ἐν τούτοις ἐν τῇ μακρᾷ ταύτῃ νυκτὶ ἀγωνίας, εἰς ἀπέμενεν εἰς τοὺς γυμνοὺς Ἑλλήνας ἀνεκτίμητος θυσιαυρὸς καὶ πολύτιμος μαργαρίτης. Ἄν ἐξαίρεσωμεν τὰ ἀκούσια θύματα

τοῦ φόρου τῶν παίδων, ἀσήμαντος μόνον μειονοψηφία χριστιανικῶν λαῶν, ἢ τοῦλάχιστον τῶν πλείστων τούτων, ἐστερεῖ νὰ ἀποκητῇ διὰ τῆς ἀποστασίας τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν βαρύνων καὶ τὰς ἀπολαύσεις τοῦ βίου, καὶ μάλιστα τὴν πηγὴν πάσης διαφθορᾶς, καὶ δηλητηριώδη ἀπόλαυσιν, τὴν συνισταμένην εἰς τὸ καταπιέζειν τὰ ἀδελφὰ ἡμῶν ἀνθρώπινα ὄντα. Ἡ πίστις ἐκείνη, ἡ προωρισμένη νὰ γονιμοποιῇ πᾶν παρ' ἀνθρώπων ἀγαθὸν καὶ ὠραῖον, συνεπτόχῃ ἐν ἑαυτῇ, ὡς πολ- λάκις συνέβη ἀλλαχοῦ καὶ εἰς ἡττον δεινὰς περιστάσεις, καὶ ἐκοιμήθη διαρκούντος τοῦ παγετώδους χειμῶνος πλείστων γε- νεῶν. Ἄλλ' ἐν τούτοις ἀμυδρόν τι ἐξ αὐτῆς φῶς ἐξηκολού- θει νὰ σπινθηρίζῃ ἐν τῷ οἰκήματι, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν ἐγ- καταλείψει, ὡς σημεῖον ὅτι παρέμενεν ἡ ἱκανότης πρὸς μέλ- λουσιν ἀνάστασιν. Παραδεχόμεθα μὲν καὶ θρηνοῦμεν τὸ ἀ- πλωθὲν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος βαθύ σκοτός ἀμαθείας καὶ τὴν ἐξαχρείωσιν τοῦ χαρακτῆρος, ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ μνημονεύ- σωμεν μετὰ συμπαθείας τὴν ἡρωϊκὴν ἐκείνην τοῦ Ἑλλήνος ἐπιμονὴν καὶ ἐγκρατέρισιν, ἧς δὲν ἀνευρίσκεται ὅμοιον παρά- δεῖγμα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ἀναζητῶν δὲ τὰ μέσα, δι' ὧν τὸ μέγιστον τοῦτο ἔργον κατωρθώθη, κλίνω ν' ἀποδώσω μεγάλην σπουδαιότητα εἰς τὸ ὅτι ἡ λειτουργία τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας οὕσα ἐράνι- σμα ἐκ τῆς Γραφῆς, παρείχεν οὕτω εἰς τοὺς ἀκρωμένους πηγὴν ὕδατος ζῶντος καὶ ἐκεῖ ἀκόμη, ὅπου ἦτο ἄφωνος ὁ ἄμβων καὶ ἄγνωστα σχεδὸν τὰ βιβλία. Οὕτω αἱ τελεταὶ τῆς χριστιανικῆς λατρείας εὐρίσκοντο εἰς ἄμεσον συγκοινωνίαν πρὸς τὰς δυνάμεις ἐκείνας τοῦ πνεύματος, τὰς ὁποίας προῦπο- θέτουσιν ὑπαρχούσας καὶ διατηροῦσιν ἀκμαίας. Ἀλλὰ πλὴν τούτου, ὁ ἀμερολήπτως τὴν ἱστορίαν μελετῶν πρέπει, νομί- ζω, νὰ παραδεχθῇ ὅτι καὶ ὁ ἰσχυρὸς ὀργανισμὸς, δι' οὗ συνε- δέετο ὁ χριστιανικὸς κλῆρος, προσήνεγκεν ἀνεκτίμητον ὑπη- ρεσίαν εἰς τὸ ἔργον τῆς συντηρήσεως. Ἄξιον δὲ σημειώ- σεως εἶναι καὶ τοῦτο, ὅτι, ὡς ἐκ πλείστων γεγονότων προ- κύπτει, εἰς εὐδωσιν τοῦ μεγάλου τούτου ἔργου συνετέλεσαν πρὸ πάντων οὐχὶ οἱ ἐν ταῖς Μοναῖς καλόγηροι καὶ οἱ ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐπίσκοποι, ἀλλ' οἱ κοσμικοὶ ἱερεῖς, οἵτινες νυμ- φευόμενοι καθίσταντο πολῖται ὡς τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ ποιμνίου, ἡ δὲ πενία προεφύλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν περι- κυκλούντων τοὺς ἀρχιερεῖς δελεασμάτων κατὰ τὰς στενὰς αὐ- τῶν καὶ πολλάκις ὑπόπτους πρὸς τὴν πρωτεύουσαν σχέσεις. Ὁ κ. Φίνλεϊ, ὁ ἐκθέσας τὰς σχέσεις ταύτας δι' ἀμειλίκτης, ἀν οὐχὶ τι πλεόν, καλὰ μὲν, ἀγεται ἐν τούτοις εἰς τὴν κα- τωτέρω ἀξιοσημειωτον κρίσιν :

«Οἱ ἐφημέριοι ἤσκησαν ἐπὶ τῆς τύχης τῆς Ἑλλάδος ἐπιρ- ροὴν ὅλως δυνάλογον πρὸς τὴν κοινωνικὴν αὐτῶν θέσιν. Τὸ πᾶθος τῶν χωρικῶν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν ἤξανε ἐκ τῆς θέας τοῦ κλήρου τῶν συνταλαιπωρουμένου μετ' αὐ- τῶν. . . . Εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν ἱερέων τούτων πρέπει ν' ἀποδοθῇ ἡ πίστις τῶν ἀγροτικῶν πληθυσμῶν εἰς τὰς ὑπο- σχέσεις τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὴν καταδιωκο- μένην πίστιν. Ἡ θεία χάρις μετεχειρίσθη τοὺς ἱερεῖς τού- τους πρὸς δίκασιν τοῦ χριστιανισμοῦ ἐπὶ Τουρκοκρατίας».

Πρέπει ἤδη νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τὴν τρόπον διηνοίχθη βαθ- μῶδον ἡ ψυχή τῆς ἐλπίδος εἰς τὴν πολυπαθὴ ταύτην φυλὴν. Ἡ παρακμὴ καὶ ἡ κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα κατάργησις τοῦ φόρου τῶν παίδων πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ ἄρσις τοῦ ἀνυπερβλήτου πρὸς ἐθνικὴν ἀναγέννησιν προσκόμματος. Ἡ δὲ πρὸς τὴν Ἑ- νετίαν ἐπιμιξία, ἔστω καὶ ἐν σχέσει ὑποτελείας, ἧς διε- τηρήθη κατὰ ποικίλους τρόπους καὶ οὐδέποτε διεκόπη ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις μέχρι τῆς πτώσεως τῆς μακραίωνος δημο- κρατίας, συνέτεινεν, ὡς φαίνεται, εἰς διατήρησιν δεσμῶν τι- νῶν κοινοῦ βίου καὶ κοινῶν συμφερόντων πρὸς τὴν λοιπὴν

χριστιανοσύνην. Ἀλλὰ καὶ ἡ βαθμιαία παρακμὴ τῆς στρα- τιωτικῆς τῶν Τούρκων ὑπεροχῆς ἀπετέλει ἀρνητικὸν πλεο- νέκτημα, παρέχον εἰς τοὺς ὑποδούλους λαοὺς μεμακρυσμένην τινὰ ἀπαλλαγῆς ἐλπίδα. Πρέπει καὶ ὑπὲρ τῆς τουρ- κικῆς κυβερνήσεως νὰ σημειώσωμεν τοῦτο, ὅτι εἴτε πρὸς ἀπο- φυγὴν περιπλοκῶν, εἴτε δι' ἄλλους λόγους, ἠνέχθη εἰς τινα διαμερίσματα, τὰ Ἀρματολίκια, τὴν Μάνην καὶ τὰ Σφα- κιά εἶδος τι τοπικῆς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον ἀγρίας ἀνε- ξαρτησίας. Ἡ καλὴ πίστις ἀναγκάζει πρὸς τοὺς ἡμᾶς νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι αἱ κατὰ καιροὺς ἐπιδρομαὶ τῆς καθ' ἐ- κάστην κρατουμένης Ρωσσίας εἰς τὰς χώρας τῶν Ὀθωμα- νῶν καὶ ἡ ἐνεργὸς αὐτῆς ἐπέμβασις εἰς τὰς παραδουνα- βείους ἡγεμονίας συνέτεινον εἰς τὸ νὰ ἐξοικειώσωσι τὰ πνεύ- ματα πρὸς τὴν ἰδέαν ἀνατέλλοντος ἐν μακρυνῷ ὀρίζοντι λυ- τρωτοῦ.

Ἐν Χίῳ πρὸ πάντων ἡ ἀρχὴ εὐρείας τοπικῆς αὐτοδιοι- κήσεως, ἡ εἰσαχθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐν Γενούῃ ἐμπορικῆς ἐταιρίας τῶν Ἰουστινιανῶν, ἔμεινεν ἀλόγιστος ἐκ μέρους τῶν Σουλ- τάνων μετὰ τὴν ἐν ἔτει 1566 κατάκτησιν τῆς νήσου, ἧτις κατέστη ἐκ τούτου ἐνδιαίτημα σχετικῆς τινὸς ἀσφαλείας καὶ εὐημερίας. Τοιαύτη δὲ διέμεινε μέχρι τῆς ἐλληνικῆς ἐπανα- στάσεως, ὅτε ὁλόκληρος, ἡ σχεδὸν ὁλόκληρος ἡ νῆσος, ἡρημώθη διὰ σφαγῶν αἱματηροτέρων καὶ αὐτῶν τῶν βουλγαρικῶν, εἰ καὶ δὲν ὑπῆρχε παρὰ τοῖς Τούρκοις κατὰ τῶν Χίων ἡ σήμερον κατὰ τῶν Βουλγάρων ἐχθρότης. Διὰ τῆς τοιαύτης σχετικῆς ἐλευθερίας ἐφθασαν οἱ κάτοικοι τῆς νήσου εἰς ἀνώτερόν τι διανοητικῆς ἀναπτύξεως σημεῖον ἄξιον δὲ παρατηρήσεως εἶ- ναι, ὅτι ἐκεῖθεν ὠρμήθησαν αἱ πλεῖστοι ἐμπορικαὶ οἰκογένειαι, ὧν ἡ δραστηριότης καὶ ἡ ἀγχίνουα ἀνήγαγον τὴν ἐλληνικὴν ἐμπορίαν εἰς τοιαύτην ἐξέχουσαν περιωπὴν ἐν τε τῇ δυτικῇ καὶ ἀνατολικῇ Εὐρώπῃ, παρέχουσαι συγχρότως ἡμῖν πολῦτι- μον παράδειγμα τῶν συγκριτικῶν ἀποτελεσμάτων, τῆς δου- λείας ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς μετὰ τάξεως ἐλευθερίας ἀφ' ἑτέρου.

Ὅτε ἡ Πελοπόννησος ἐπανήλθε διὰ τῆς ἐν ἔτει 1718 ἐν Πασσαροβίκῃ εἰρήνης ὑπὸ τὴν τουρκικὴν ἐξουσίαν, ἡ ἐπὶ τινα χρόνον διακοπὴ τοῦ φόρου παιδίων εἶχεν ἀπομακρύνει τὸ σπουδαιότερον κώλυμα τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, βαθ- μῶδον δὲ ἐπεκράτησε πολλαχοῦ καὶ τὸ σύστημα τῆς ἀ- παλλαγῆς τῆς προσωπικῆς ὑπηρεσίας τοῦ βασιλῆως καὶ τῆς εἰς προϊόντα φορολογίας, δι' ἀποτίσεως ὀρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ. Οὕτω, κατὰ τὴν δεκάτην ὀγδόην ἐκατονταετηρίδα καὶ τὴν δεκάτην ἐνάτην μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως ὁ πλη- θυσμὸς τοῦ Μωρέως φαίνεται ἀνελθὼν ἀπὸ διακοσίων χι- λιᾶδων κατοίκων εἰς τὸ διπλάσιον.

Αἱ συνέπειαι τῆς ἀναγεννωμένης ταύτης ζωτικότητος τοῦ ἐλληνικοῦ στοιχείου ἐξεδηλώθησαν διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς Ρωσικῆς ἐπιρροῆς καὶ τῆς προθύμου ὑποδοχῆς τῶν κα- πῶς ἐγωϊστικῶν σχεδίων Αἰκατερίνης τῆς β'. Ἐν ἔτει 1770 οἱ πράκτορες αὐτῆς ὑπεκίνησαν ἐπανάστασιν ἐν Πε- λοποννήσῳ καὶ Κρήτῃ, μετὰ φανερᾶς προθέσεως νὰ ὑπα- γάγωσι τὰς χώρας ταύτας ὑπὸ τὸ σκήπτρον τῆς Αὐτο- κρατείας. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κινήματος τούτου ὑπῆρξεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἀποθαρρυντικόν ἡ δὲ ἐν Κωνσταντῇ συν- θήκη, δι' ἧς παρεχωρεῖτο τῇ Ρωσίᾳ τοσαύτη ἐπέκτασις δυ- νάμεως καὶ ἐπιρροῆς ἐπὶ τῶν ἐν Τουρκίᾳ χριστιανῶν ἐν γένει, οὐδὲν ἐπιδόει περὶ τῶν Ἑλλήνων εἰμὴ παρὰ χῶρην ἀμνη- στείας, ἧς ἡ ἀπονομή ἀφέθη εἰς τὴν διάκρισιν τῶν Τούρκων. Ἡ διαγωγὴ αὕτη τῆς Ρωσσίας δὲν χρήζει σχολίων. Οἱ Ἕλλη- νες ὅπως δῆποτε συμμετέσχον, κατ' ἀρχὴν, τοῦ εὐεργετή- ματος τοῦ Βερατιῦ, ἐκέκτηντο δὲ εἰπὲρ τινες καὶ ἄλλοι τὰ ἀναγκαιὰ προσόντα, ἵνα ὠφεληθῶσιν ἐκ τοῦ παραδόξου μὲν, ἀλλὰ καὶ χρησιμωτάτου τούτου προνομίου, δι' οὗ ἐπετρέπετο

εἰς ὀθωμανοὺς ὑπηκόους κατοικοῦντας ἐπὶ ὀθωμανικοῦ ἐδάφους ν' ἀλλάσσωσι πολιτογράφῃσιν, μετέχοντες τῶν προνομίων, ὧν ἀπῆλθον οἱ ὑπήκοοι φίλης τινὸς δυνάμεως, εἰς τὴν ὁποίαν μετεβιβάξεται ἡ προστασία αὐτῶν. Ἐν τούτοις ἐφθάσεν ὁ καιρὸς, καθ' ὃν οἱ Ἕλληνες ἤρχίζον νὰ αἰσθάνωνται τὴν ἠθικὴν ἐπιρροὴν τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, τῆς προΐουσης αὐτῶν εὐπορίας, καὶ τῆς ἐπιτελεσθείσης ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν προόδου διὰ τῆς προσεγγίσεως εἰς τὴν ἀρχαίαν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐν Βιέννῃ Συνόδου, τὸ ἔθνικόν αἰσθημα ἦτο ἤδη παρ' αὐτοῖς τοσοῦτον ἀκμαῖον, ὥστε κατελήφθησαν, λέγεται, ὑπὸ δυσαρρεσκείας τινὸς κατὰ τῆς διπλωματίας, διότι ἐλησμώνησε τὴν ἐλληνικὴν φυλὴν. Ἀλλ' ἡ ἐπιρροὴ τοῦ ἀτυχοῦς ἐπινοήματος, ὅπερ ἔλαβε θάρρους τὸ ὄνομα Ἰερῶς Συμμαχίας, ἦτο δολοφονία αὐτοῖς. Ἡ ἐν Λαυδάχῃ Σύνοδος ἐκηρύχθη ἐχθρὰ παντός ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος· ἡ δὲ ἀμέσως μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Χίου συνελθοῦσα ἐν Βερὸνῃ, οὐδένα ἡσθάνθη πρὸς τὰ θύματα οἶκτον καὶ οὐδὲν ἐπέτρεψεν ὀριστικὸν μέτρον κατὰ τοῦ Σουλτάνου Μαχμούτ· καὶ αὐταὶ δὲ αἱ θρησκευτικαὶ συμπάθειαι τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου ἐνικῶντο ἐν τῇ πράξει ὑπὸ τῆς ἀποστροφῆς αὐτοῦ πρὸς τὴν δημοκρατίαν.

Ἐν τούτοις ἡ κοινὴ γνώμη τῶν λαῶν ἤσκει ἤδη μείζονα ἢ πρὶν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν κοινῶν πραγμάτων καὶ τῆς διαγωγῆς τῶν Κυβερνήσεων. Οἱ Ἕλληνες ἐπρόκοπτον εἰς τὰ γράμματα καὶ τὸν πλοῦτον, ἐνῷ τὰ σημεῖα τῆς παρακμῆς ἦσαν προφανῆ παρὰ τῷ ὑπερηφάνῳ αὐτῶν δεσπότη. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνδρεία εἶχεν ἀναγεννηθῇ παρ' αὐτοῖς, ὑποθαλπομένη μὲν ἐν μέρει ὑπὸ τῶν πειρατικῶν ἐκδρομῶν καὶ τῆς ληστείας, προπάντων ὅμως ἐκ τῆς συστάσεως ἐπιτοπίου στρατιωτικῆς δυνάμεως ἐκ χριστιανῶν, τῶν καλουμένων Ἀρματωλῶν. Εἰς τούτους εἶχεν ἀνατεθῇ ἐν τῇ ἀνωμάλῳ καταστάσει τῆς Τουρκικῆς αὐτοκρατορίας ἡ ἐνάσκησις σπουδαίας ἐξουσίας εἰς διάφορα τῆς χερσονήσου μέρη, διαρκέσασα μέχρι τῶν τελευταίων Σουλτάνων, ὧν αἱ συγκεντρωτικαὶ τάσεις καὶ ἡ ἀπόπειρα νὰ περιορίσωσι τὴν δύναμιν τῶν Ἀρματωλῶν μετέβαλεν αὐτοὺς εἰς ἀντάρτας, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς ληστές. Ἐκ τῶν στοιχείων τούτων ἐσχηματίσθησαν διάφορα τακτικά σώματα ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων. Κατὰ δὲ θάλασσαν εἶχε μορφωθῇ γενεὰ ἀφόδων ναυτῶν, ἐροπλιζόντων ἐμπορικὰ σκάφη, ἀλλὰ καὶ ἐμπείρων τῆς χρήσεως τῶν πυροβόλων, ἅτινα ἐλάμβανον ὡς ἐφόδια, ἵνα ὑπερασπίζωνται κατὰ τῶν εἰσέτι ληϊζομένων τὰ ἐλληνικὰ πελάγη πειρατῶν. Πάντων τούτων τῶν ἑτερογενῶν στοιχείων ἀπεπειράθη νὰ καταστήσῃ δυνατὴν τὴν συγχώνυσιν ἡ φιλικὴ Ἑταιρία. Αὕτη ἀπετέλει ἄξιον λόγου κρῖνον συνεταιρισμὸν, ἐγκλείοντα ἐν τοῖς κόλποις τοῦ τὰ ἀναμένοντα τὴν ἡμέραν τῆς βλαστήσεως σπέρματα τῆς ἐπαναστάσεως. Κατηρτίσθη δὲ ἡ ἑταιρία αὕτη εἴτε ὡς παραφυάς, εἴτε ὡς ἀντικαταστάτις φιλολογικοῦ τινος συλλόγου, καλουμένου Φιλομούτου Ἑταιρίας, καὶ ὑποκρύπτοντος τοὺς ἀληθεῖς αὐτοῦ σκοποὺς ὑπὸ ἀνύποπτον ὄνομα, ὡς πρὸ τινων ἐτῶν τὰ δῆθεν γεωργικὰ ἐν Ἰταλίᾳ συνέδρια. Ἡ α' Ἑταιρία διετέλει ἐκ στενῆς συνάφειας πρὸς τὴν ῥωσικὴν ἐπιρροὴν καὶ τὴν ἐλληνικὴν ἐπανάστασιν· λέγοντες ὅμως ῥωσικὴν ἐπιρροὴν, ἐννοοῦμεν τὴν ἐκ τοῦ λαοῦ, τὴν καὶ ἐφέτος διαδραματίσασαν ἐνεργὸν πρόσωπον ἐν τῇ ἐξεγέρσει τῶν σλαβικῶν ἐπαρχιῶν. Ἐν τούτοις πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ κυβερνήσεις ἐξηκολούθουν νὰ διάκηται πρὸς τὰς ἐνεργείας ταύτας ἐχθρικῶς. Μεταξὺ ὅμως τῶν λοιπῶν καὶ τῆς ῥωσικῆς ὑπῆρχεν ἡ ἐξῆς διαφορὰ, ὅτι Ἕλληνες ἐδικαιοῦντο νὰ θεωρῶσιν αὐτὴν ὡς ἐχθρὰν

τοῦ ἐχθροῦ αὐτῶν. Αἱ διακλαδώσεις τῆς Ἑταιρίας ἦσαν εὐρύταται, αἱ δὲ ἐνέργειαι αὐτῆς, ἐν ἀρχῇ τοῦλάχιστον, φαίνονται ἡμῖν σπουδαῖαι.

(Ἡ συνέχεια αὐρίου),

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΒΟΥΛΕΑΝΟΥ ΚΑΙ ΣΑΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 23(5). Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἐφημερίδων ἐκφράζει εὐχαρίστησιν ἐπὶ τῇ γενομένῃ ἐν τῷ βουλευτικῷ συμποσίῳ διακήρυξει τοῦ κ. Βίσμαρκ. Αἱ ὑπουργικαὶ ἐφημερίδες ἐκφράζουσιν ἐλπίδα, ὅτι αἱ δυνάμεις θὰ κατορθώσωσι νὰ συνεννοηθῶσιν ἐπὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 23(5). Ὁ δολὴ Audiffert-Pasquier, πρόεδρος τῆς Γερουσίας, ἦλθεν εἰς νέαν συνέντευξιν πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς δημοκρατίας, ὅστις δὲν ἡδυνήθη νὰ πείσῃ αὐτὸν ὅπως ἀποδεχθῇ τὴν ἐντολὴν τοῦ σχηματισμοῦ νέου ὑπουργείου. Ἡ προσέγγισις τοῦ Μὰκ-Μαδὸν πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Γερουσίας, ὅστις εἶναι κεκηρυγμένος ἐχθρὸς τῶν Βοναπαρτιστῶν, θεωρεῖται ὡς ἀπόδειξις τῆς πρὸς τὸ κόμμα τοῦτο δυσμενείας αὐτοῦ.

(Ἐκ τῆς «Παλιγγενεσίας»).

ΚΩΝ(ΠΟΛΙΣ 25)7 δεκεμβρίου. — Ἡ συνδιάσκεψις ἄρχεται μετ' ὀλίγας ἡμέρας. Ἐξ αὐτῆς ἡ εἰρήνη δὲν προσδοκᾶται. Θεωρεῖται δὲ ὁ μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ρωσίας πόλεμος βέβαιος. Ἡ Τουρκία παρασκευάζεται ἐσπευσμένως. Πολυάριθμοι στρατιωτικαὶ δυνάμεις συνεκεντρώθησαν παρὰ τὸν Δούναβιν. Ὁ Ἀβδούλ Κερίμ ἀπέρχεται εἰς τὸ στρατόπεδον ὡς γενικὸς ἀρχηγὸς τῶν σωμάτων. Ἐκ Βουκουρεστίου ἀγγέλλεται, ὅτι τὰ ῥωσικὰ στρατεύματα καταφθάνουσι μετ' ὀλίγον εἰς τὸν Προῦτον. Ὁ πόλεμος λοιπὸν εἶναι βέβαιος καὶ ἡ τῆς Βουλγαρίας ὑπὸ ῥωσικοῦ στρατοῦ κατοχή.

(Ἐκ τῶν ἐφημερίδων τῆς Κωνσταντινουπόλεως)

ΒΕΡΟΔΙΝΟΝ, 5 δεκεμβρίου. Ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ ὁ κ. Βίσμαρκ ἔδωκεν ἐξηγήσεις τινὰς περὶ τῆς ἐνεστώσης τῶν πραγμάτων καταστάσεως.

Τὸ ἔργον τῆς Γερμανίας, εἶπεν ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς αὐτοκρατορίας, εἶναι κατὰ πρώτιστον λόγον ἡ τῆς εἰρήνης διατήρησις, ἔπειτα δὲ ἡ μεσολάβησις μεταξὺ τῶν δυνάμεων πρὸς μερίκευσιν τοῦ πολέμου ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν θὰ ἦτο δυνατόν ν' ἀποσοβῇ οὗτος.

Ἐὰν αἱ πρὸς τοῦτο προτάσεις τῆς Γερμανίας δὲν στεφθῶσιν ὑπὸ ἐπιτυχίας, προσέθηκεν ὁ κ. Βίσμαρκ, θὰ προέκυπτε τότε νέα πραγμάτων κατάστασις, περὶ ἧς εἶναι ἀδύνατον ν' ἀποφανθῇ τις σήμερον.

ΑΥΤΟΟΙ, 5. Ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ ὁ κ. Βίσμαρκ ἀπαντῶν εἰς ἐπερώτησιν τοῦ Ῥίχτερ, ἐδήλωσε πρῶτον, ὅτι αἱ ἐπερωτήσεις δύνανται νὰ παρακωλύσωσι τὰς προσπάθειας αὐτοῦ πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης.

Ἡ Ῥωσία δὲν ζητεῖ μεγάλας κατακτήσεις, εἶπεν ὁ κ. Βίσμαρκ, οὐδεμίαν ἄλλην φιλικὴν ὑποχώρησιν ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν, εἰμὴ τὴν ἡμετέραν σύμπραξιν ἐν τῇ συνδιασκέψει πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν ἐν Τουρκίᾳ Χριστιανῶν, σύμπραξιν, ἣν ἡ Γερμανία θὰ χορηγήσῃ ἐκουσίως καὶ ἥτις εἶναι ἐκτὸς ἀμφιβολίας.

Ἐὰν ἡ συνδιάσκεψις μείνῃ ἀνευ ἀποτελέσματος, ἡ Ῥω-

σία θά προβῇ πιθανῶς διὰ τοῦ πολέμου. Αὐτηρὸν δὲ θά ᾔτο νὰ διαίρεση ἡμᾶς ἀπὸ τῆς Ῥωσσίας.

Ἐφόσον θά ἤμεθα ἐν τῇ θέσει ταύτῃ, εἶπεν ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς αὐτοκρατορίας, δὲν θά κατορθώσητε νὰ διαλυθῇ ἡ πατροπαράδοτος μετὰ τῆς Ῥωσσίας φιλία ἡμῶν. Ἡ συμμαχία τῶν τριῶν αὐτοκρατόρων εἶναι εἰσέτι πληρέστατα ἀξία τῆς ὀνομασίας αὐτῆς, καὶ ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη. Καὶ μετὰ τῆς Ἀγγλίας δὲ ἔχομεν πατροπαράδοτους φιλικὰς σχέσεις. Τὸ ἔργον ἡμῶν ἐν τῷ ἀνατολικῷ ζήτηματι εἶναι ἔργον μεσολαβοῦντος, καὶ ἐφ' ὅσον ἐξήρτηται παρ' ἡμῶν, ἔργον πρὸς τήρησιν τῆς εἰρήνης.

Δι' ἡμᾶς ἡ ἐνεστῶσα τῶν πραγμάτων κατάστασις οὐδὲν συνεπάγεται πολεμικὸν ζήτημα, ἀλλ' εἶναι ἀναγκαῖα φρονιμωτάτη στάσις ἐκ μέρους ἡμῶν. Ὅφειλομεν νὰ διατηρήσωμεν φιλικὰς σχέσεις μετὰ τῶν δυνάμεων, καὶ δυνάμεθα μόνον νὰ ἐπεμβῶμεν ἐνεργῶς, ἐὰν εἰς τῶν ἡμετέρων φίλων κινδυνεύσῃ ὑπ' ἄλλης δυνάμεως.

Ὅφειλομεν νὰ διευθύνωμεν τὰς ἡμετέρας προσπάθειας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μερικεύσεως τοῦ πολέμου διὰ τῆς εὐμενείας ἡμῶν πρὸς ἀπάσας τὰς δυνάμεις.

Πιστεύομεν, εἶπε τέλος ὁ κ. Βίσμαρκ, ὅτι μετὰ τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Ἀγγλίας θά ἐπέλθῃ συμφωνία ὡς πρὸς τὰς ἐνδεχομένας διαφοράς.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ. Β—Ὁ δούξ Ὀδιφρὲ Πασκιὲ ἀπεποιήθη ὀριστικῶς τὸν σχηματισμὸν νέου ὑπουργείου.

Ὁ πρόεδρος τῆς δημοκρατίας ἀπεφάσισε νὰ τηρήσῃ τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον καὶ τὸ τοῦ πολέμου ἐκτὸς τῶν κοινοβουλευτικῶν διακυμάνσεων.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Γράφουσιν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀπόπλου τοῦ γαλλικοῦ ἀτμοκινήτου.

Ἀνεκαλύφθη σοβαρὰ συνωμοσία ἐντὸς τοῦ σεραγίου. Σκοπὸς τῶν συνωμοτῶν ἦν ν' ἀρπάσωσι τὸν πάσχοντα πρῶτον σουλτάνον Μουράτ, νὰ φέρωσιν αὐτὸν εἰς Ἀθήνας καὶ ἐντεῦθεν νὰ κηρύξωσιν ἐκπτωτον τὸν σουλτάνον Χαμήτ. Οἱ συνωμόται εἶχον ἤδη ναυλώσει ἀτμόπλοιον ἐπὶ τούτῳ. Ἐξ αὐτῶν συνελήφθησαν μετὰ τῶν συνωμοτῶν βεβαιούται ὅτι ὑπάρχει καὶ τις ἀδελφὸς ἐνὸς διερμηνέως—Ἕλληνας τὴν καταγωγὴν—μιάς μεγάλης Δυτικῆς πρεσβείας. Ἡ κυβερνήσις καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως τὸ πρᾶγμα τηρηθῇ μυστικόν.

— Χθὲς ὥρα 11η π. μ. ὠρίσθη τὸ νέον ὑπουργεῖον, οὗ τὸ προσωπικὸν ἀνηγγείλαμεν ἐν τῷ χθεσινῷ φύλλῳ, σήμερον δὲ ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς βουλῆς, κληθείσης πρὸς τοῦτο εἰς συνεδρίαν.

— Ἀφίκετο προχθὲς ἐκ Γερμανίας ὁ νέος ἱερεὺς τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως κ. Peterson μετὰ τῆς συζύγου του, κατέλυσε δὲ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν Ξένων.

— Σήμερον παρατεθίσεται ἐν τοῖς ἀνακτόροις γεῦμα εἰς τὸν ἐνταῦθα πρεσβευτὴν τῆς Ἀγγλίας καὶ τὸν γραμματέα τῆς πρεσβείας.

— Χθὲς τὴν 4 Μ. Μ. κατήλθον εἰς Πειραιᾶ αἱ Α. Α. Μ. ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα, μετέβησαν δὲ καὶ ἐπεθεώρησαν τὸ μέρος, ἐνθα φυλάσσονται αἱ βασιλικαὶ λέμβοι καὶ ἡ ἀτμάκατος. Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς, πρὸ τῆς εἰς Εὐρώπην περιοδείας του, εἶχεν ἀναθέσει τὴν ἐπισκευὴν καὶ ἀνακαίνισιν τοῦ καταστήματος τούτου εἰς τὸν λιμεναρχὴν Πει-

ραιῶς κ. Μ. Κουτσοῦκον, εἰς δὲ μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειάν του.

— Τὸ ἐπὶ τῶν ναυαγίων δικαστήριον τῆς Ἀγγλίας συνεδρίασεν ἐπὶ δύο ὁλοκλήρους ἡμέρας, τὴν 23 καὶ 24 Νοεμβρίου ἔ. ν. ἐν τῷ Οὐεστμίνστερ Χάλλ, ὅπως ἐξετάσῃ περὶ τῶν αἰτίων τοῦ θαλασίου δυστυχήματος, τοῦ συμβάντος πλησίον τοῦ φάρου τοῦ Eddystone εἰς τὸ ἑλληνικὸν πλοῖον «Πατὴρ», τόνων 450, ἐστέρησε τὸν ἄγγλον Βούδ πλοίαρχον τοῦ σιδηροῦ πλοίου «Χουρουνουή», τόνων 1,013, τοῦ διπλώματος αὐτοῦ ἐπὶ ἐν ἔτος, διότι βυθίσας τὸ ἑλληνικὸν πλοῖον δὲν προσεπάθησε νὰ σώσῃ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ. Κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1873, ἐν περιπτώσει συγκρούσεως δύο πλοίων, ὁ πλοίαρχος, ὅστις δὲν περιμελῇ νὰ βεβαιωθῇ ἐὰν τὸ πλοῖον μεθ' οὗ συνεκρούσθῃ ἔχῃ χρεῖαν συνδρομῆς, θεωρεῖται ἔνοχος εἰς βαθμὴν πλημμελήματος καὶ ὑπεύθυνος διὰ πᾶν ὅ,τι δυσάρεστον ἐκ τῆς ἀμελείας του προέλθῃ, ἐκτὸς ἐὰν ἔχῃ λόγους σπουδαίους δικαιολογούντας τὴν ἀμελείαν του. Ἡ ποινὴ τῆς στέρσεως τοῦ διπλώματος αὐτοῦ ἐπὶ ἐν ἔτος εἶναι βαρυτάτη εἰς πλοίαρχον «Ἀγγλον» ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἤθελεν εἶσθαι βαρυτέρα, ἐὰν ἀπεδεικνύετο ὅτι τὸ ἑλληνικὸν πλοῖον εἶχε φῶτα, ἢ ἐὰν ἡ σύγκρουσις δὲν ἤθελε συμβῇ ἐν ὥρᾳ νυκτός, ἢ ἐὰν τὸ ἀγγλικὸν πλοῖον δὲν ἤθελεν ὑποστῇ καὶ αὐτὸ σπουδαίαν βλάβην, ἔνεκα τῆς ὁποίας διέκοψε τὸν πλοῦν αὐτοῦ καὶ ἐζήτησε καταφύγιον εἰς τὸν πλησιέστερον λιμένα.

Ἡ περίπτωσις αὕτη ἀποδεικνύει οὐ μόνον τὴν αὐστηρότητα, ἀλλὰ καὶ τὴν ταχύτητα τῆς ἀγγλικῆς δικαιοσύνης, διότι ὁ ἄγγλος πλοίαρχος ἐδικάσθη 13 ἡμέρας μετὰ τὴν σύγκρουσιν. Τὸ πλήρωμα τοῦ «Πατρός» συνέκειτο ἐξ ἑνδεκα προσώπων, ἐξ ὧν ὀκτὼ ἐπνίγησαν, διότι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ καταβιβάσωσιν εἰμὴ μίαν μόνον μικρὰν λέμβον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ταύτην ἄνευ κώπης καὶ πηδαλίου.

— Τὸ παρελθὸν Σάββατον ὁ ἐν Κων(πόλει πρεσβευτῆς τῆς Ἑλλάδος τυχὼν ἀκρόασεως παρὰ τῷ Σουλτάνῳ ἐπέδωκεν αὐτῷ τὰ νέα διαπιστευτήριά του γράμματα. Τὰ τῆς ἀκρόασεως ἐκτίθησιν ὁ Ἀνατολικὸς Κήρυξ ὡς ἐξῆς:

Ἐν τῇ ἐπιδόσει τῶν διαπιστευτηρίων του γραμματέων ὁ πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος εἶπεν, ὅτι ἐνετάλη παρὰ τοῦ ἡγεμόνου αὐτοῦ, ἵνα συγχαρῇ τῇ Α. Μ. ἐπὶ τῇ ἐνθρονίσει αὐτοῦ καὶ ὅτι ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ἐνετείλατο αὐτῷ συνάμα, ἵνα κατὰ βάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως συσφίξῃ ἔτι μᾶλλον τοὺς ὑπάρχοντας ἤδη μετὰ τῇ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας φιλικούς δεσμοὺς, οἵτινες εἰσὶ τοσοῦτον χρήσιμοι εἰς τὰ ἀμοιβαία αὐτῶν συμφέροντα. Ἡ Α. Μ. ὁ Σουλτάνος ἀπήντησεν, ὅτι χαίρει ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τῶν δύο χωρῶν καὶ ὅτι καθ' ἑαυτὸν οὐδὲν θέλει παραλείψει ὅπως αἱ καλὰ σχέσεις ἐδραιωθῶσι καὶ ἀναπτυχθῶσι μετὰ αὐτῶν. Κατόπιν ἐγένοντο αἱ νενομισμέναι παρουσιάσεις καὶ ἀκολουθῶς ὁ πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ, τυχόντες ἐξαιρετικῆς φιλίας καὶ ἐγκαρδίου ὑποδοχῆς, μετέβησαν εἰς αἵθουσαν ἀναπαύσεως, ἐνθα προσηνέχθησαν αὐτοῖς διάφορα ἀναψυκτικὰ ποτὰ, ὁ δὲ Ὑψ. Μαχμουτ πασσᾶς Δαματ ἐλθὼν συνδιελέχθη ἐκ μέρους τῆς Α. Μ. μετὰ τοῦ κ. Κουντουριώτη. Ἡ ἀκρόασις, ἐν ἣ παρήσαν καὶ ἡ Α. Β. ὁ Σαβφὲτ πασσᾶς, φέρων τὸν μεγαλόσταυρον τοῦ Σωτήρος, ὁ Μαχμουτ πασσᾶς Δαματ, ὁ Κζαμὴλ βέης, ὁ Σαῖδ πασσᾶς καὶ ἄλλοι ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τῶν ἀνακτόρων, ἐγένετο εἰς αἵθουσαν τοῦ ἰσχαίου. Οἱ σωματοφύλακες τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου ἦσαν παρατεταγμένοι στοιχηδὸν κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ πρέσβεως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ, οἵτινες εἶχον ἀναβῇ εἰς τ' ἀνάκτορα ἐφ' ἀμαζῶν τῆς αὐλῆς συνοδευόμενοι ὑφ' ἐνὸς ὑπασπιστοῦ τῆς Α. Μεγαλειότητος.

— Ἀφίκετο προχθὲς ἐκ Τερζέστης καὶ κατέλυσεν εἰς τὸ ἀξονοδοχεῖον τῶν Ξένων ὁ κ. Μ. Κάρ, Ἀγγλος.

— Διὰ τοῦ χθὲς εἰς Μασσαλίαν ἀποπλεύσαντος ἀτμοπλοίου τῶν Γαλλικῶν διαπορθεύσεων ἀνεχώρησεν εἰς Γαλίαν ὁ κ. Ἀλέξανδρος, υἱὸς τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς Υ. Πύλης κ. Φωτιάδου βέη.

— Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου ἀνεχώρησαν εἰς Γαλίαν οἱ ἐξῆς ὁ κ. E. Stirling, ἡ δεσποινὶς Eugenie Desparin καὶ ὁ κ. I. Δ. Βωλονάκης.

— Ἀφίκοντο χθὲς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ὁδησσοῦ 68 ἐπιβάται, ἐν οἷς οἱ κ. κ. Κυργούσιος, Καρδαμίτσης, Παπαδόπουλος, Βεντούρας κλπ.

— Ἐξεδικάσθη χθὲς ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα Κακουργιοδικείου ἡ ἐπὶ πλαστογραφίᾳ καὶ ἀπάτῃ κατὰ τοῦ πρώην Συμβολαιογράφου Δημ. Κωνσταντινίδου καὶ ἐτέρου τινος κατηγορία. Οἱ ἐνορκιοὶ διὰ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐκκήρυξαν ἀθώους τοὺς κατηγορουμένους, ὧν συνήγοροι ἦσαν οἱ δικηγόροι κ. κ. Ρῶκος Χοῦδᾶς, Μ. Ρουσόπουλος, Π. Μαυρομιχάλης, καὶ Μεντσελίδης.

— Οἱ Ἕλληνες Τατάρ Παζαρτζικίου συνεισέφερον ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ στόλου ἐξακισχίλια φράγκα.

— Ἡ «Ἐφημερὶς τῆς Κολωνίας» δημοσιεύει τὸν ἀπαγγελλέντα ὑπὸ τοῦ πρίγκηπος Βίσμαρκ ἐν κοινοβουλευτικῇ συμποσίῳ λόγον, περὶ οὗ ποιεῖται μνηεὶν τὸ χθὲς δημοσιευθὲν τηλεγράφημα τοῦ πρακτορείου Βορδεάνου.

Ὁ κ. Βίσμαρκ λέγει, ὅτι δὲν πρέπει εἰσέτι ν' ἀπελπίζομεθα περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς εἰρήνης, ἀλλ' ἐὰν ὁ πόλεμος ἐπέλθῃ, ἐπειδὴ φαίνεται ὅτι ἡ Ρωσσία καὶ ἡ Τουρκία θ' ἀποκάμωσι μετὰ τινα καιρὸν, τότε ἡ Γερμανία δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ μεσολάβησιν μετὰ πλειόνων πιθανοτήτων ἐπιτυχίας· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος θὰ ἦτο ἄκαιρον νὰ δοθῶσι συμβουλαι εἰς τὴν Ρωσσίαν.

Ὁ κ. Βίσμαρκ ἐλπίζει, ὅτι ἡ Ἀγγλία δὲν θὰ ἐπιχειρήσῃ κεκηρυγμένον πόλεμον κατὰ τῆς Ρωσσίας, ἀλλὰ τὸ πολὺ θὰ καταπολεμήσῃ αὐτὴν ἐμμέσως, ὥς ἐπραξεν ἡ Ρωσσία ἐν Σερβίᾳ.

Ἐὰν ἡ Αὐστρία παρασυρθῇ εἰς τὸν πόλεμον καὶ ἀν' ἐπέλθωσι κίνδυνοι ἀπειλοῦντες τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς, προστίθωσιν ὁ κ. Βίσμαρκ, τὸ καθήκον τῆς Γερμανίας θὰ ἦναι νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ὑπαρξίν τῆς χώρας ταύτης, ὡς καὶ τὴν τοῦ ὑπάρχοντος γεωγραφικοῦ χάρτου τῆς Εὐρώπης. Ἡ Γερμανία θὰ καταδείξῃ τότε πᾶσαν τὴν ἀφιλοκερδίαν αὐτῆς. Ἐν τούτοις ἡ Αὐστρία ἔχει πλείονας ζωτικὰς δυνάμεις ἢ ἧσ' ὥς πιστεύεται. Ὁ κ. Βίσμαρκ λέγει, ὅτι ἐποιήσατο τὴν παρατήρησιν ταύτην καὶ εἰς τὸν Μαρκήσιον Σαλισβουρύ, λέγων, ὅτι τοῦτο θὰ ἐγίνετο προφανές, ἐὰν ὁ αὐτοκράτωρ ἀπηνυθύνετο αὐτὸς οὗτος εἰς τοὺς λαοὺς αὐτοῦ κατὰ δεδομένας περιστάσεις.

— Κατὰ τὸν «Ῥῶσσον Ἀπόμαχον» ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος, ἐπιθεωρήσας τῇ 13)25 τὸ εἰς Κισνόβιον ἀπερχόμενον τάγμα τῶν σκαπανέων, τὸ κομίζον τὰς νεωστὶ ἐφευρεθείσας ἠλεκτρικὰς συσκευὰς πρὸς χρῆσιν τοῦ στρατοῦ, εἶπε πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς αὐτοῦ. «Εὐχομαι νὰ ἐπανεέλθῃτε ὑγιεῖς καὶ ἀλ' ὡς ἔοικε, πρόσνεχθῇτε δὲ ὡς ἐμπρέπει πρὸς ῥώσους ἀξιωματικούς.»

Ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ 24)6 10βρίου.

Χθὲς ἀφίκετο ὁ λόρδος Σαλισβουρύ. Εἰς προὔπαντησίν αὐτοῦ εἶχον ἐξέλθει δύο ἐκ τῶν ἐνταῦθα σταθμευόντων ἀγγλικῶν ἀκταιωρῶν ὡς καὶ δύο τουρκικὰ πλοῖα, αὐτοκρατορικὰ δὲ ἅμα

καὶ τὸν ὠδήγησαν εἰς τὸ Hotel Royal, ἐνθα θέλει καταλύσει. Αὐθημερὸν μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Υ. τοῦ Βεζύρου. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ συνδιάσκεψις θέλει ἀρχίσει προκαταρκτικῶς τὸ Σάββατον ἢ τὴν Δευτέραν ἐν τῇ ῥωσικῇ πρεσβείᾳ, ἐνθα ἡτοιμάσθη ἤδη πολυτελῶς ἐπὶ τούτῳ αἴθουσα· αἱ δὲ ὀριστικαὶ συνεδριάσεις θέλουν γίνεαι ἐν τῇ Ναυαρχείῳ, ἐνθα ἤρχισαν γινόμεναι αἱ δέουσαι προετοιμασίαι.

Ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις, πιστεύουσα εἰς τὸν πόλεμον, παρασκευάζεται σπουδαίως. Πλείονες τῶν εἴκοσι χιλιάδων ἐνεγράφησαν ὡς ἐργάται εἰς τὰς ὁσονούπω ἀρξομένας ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ κατὰ τὸ σχέδιον Ἀγγλῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν ὀχυρωτικὰς τῆς Κων)πόλεως, ἐργασίας. Καθ' ἐκάστην ἀναχωροῦσι τοῦλάχιστον δύο ἀτμόπλοια κομίζοντα στρατὸν, πολεμφοδία καὶ ἄλλα ἀπαιτούμενα εἰς ὀχύρωσιν τῶν φρουρῶν Κάρς καὶ Ἐρζερούμ καὶ τῶν ἐπιλοίπων φρουρῶν τοῦ κράτους. Ἐθελονταὶ καὶ στρατιῶται καὶ ἐφεδρὸι ἀφικνοῦνται τακτικώτατα ἀποστελλόμενοι ἀμέσως εἰς διάφορα μέρη, ἐκ δὲ τῶν τελευταίων ἐθελοντῶν ὑπὲρ τὰς ἐξήκοντα χιλιάδας διετέθησαν εἰς συμπλήρωσιν τῶν στελεχῶν τοῦ στρατοῦ. Βκ τῶν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως προσκληθέντων ἐφέδρων ἐν Ἀσίᾳ, ἀντὶ ἐβδομήκοντα χιλιάδων, παρουσιάσθησαν ἑκατὸν τεσσαράκοντα, ἀπόδειξις ἐνταυτῷ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἀθλιότητος τῆς στρατιωτικῆς διοικήσεως. Ἐχει ἄρα ἐθελοντὰς, ἐφέδρους καὶ στρατὸν τακτικὸν ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις περὶ τοὺς 570,000 ἄνδρας, φέροντας τοὺς μὲν τοῦ μονίμου στρατοῦ ὅπλα Ἐνρὺ Μαρτινὺ, τοὺς δὲ ἐθελοντὰς καραβίνας Ρέμικτων καὶ Σνάϊδερ. Ὁσονούπω περιμένονται διακόσαιοι ἔτι χιλιάδες Ἐνρὺ Μαρτινὺ, ὥστε ὅλοι θὰ δύνανται νὰ ὀπλισθῶσι διὰ τῶν ἀρίστων ὅπλων. Ἡ Κυβέρνησις ἔπαυσε πᾶσαν ἄλλην πληρωμὴν, ἅπαντα δὲ τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα διαθέτει εἰς τὰς πολεμικὰς παρασκευὰς, ὥστε μὴ πληρόνουςα τὰ χρέη τῆς μηδὲ τοὺς μισθοὺς τῶν ὑπαλλήλων καὶ αὐτῶν τῶν στρατιωτῶν, δύναται εὐκόλως νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς ἀνάγκας. Τοσοῦτον εἶναι σπουδαία ἡ ἐνέργεια τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως, τοσαύτη ἡ πρόνοια αὐτῆς, ὅπως μὴ εὐρεθῇ ἀπαρασκευος, ὥστε οὐδὲν ἀπίθανον, ἂν ἐν περιπτώσει πολέμου μετὰ τῆς Ρωσσίας κατορθώσῃ ἡ Πύλη, ὅπως καὶ ὁ Βίσμαρκ λέγει ἐν τῷ τελευταίῳ του λόγῳ, νὰ κουράσῃ τὰ Ῥωσικὰ στρατεύματα· ἄλλως τε γνωστὸν εἶναι, ὅτι τῶν Τούρκων ἡ ἰσχὺς ἐγκτεται ἐν τῇ ἀμύνῃ. Ἐνταῦθα πρό τινος καιροῦ περιέρχεται τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα τῆς πόλεως μας κύριός τις τιτλοφορούμενος πληρεξούσιος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐθνικοῦ στόλου, καίτοι στερούμενος πληρεξουσίου ἐγγράφου, πρὸς εἰσπραξίν συνδρομῶν ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ στόλου· ἔχων δὲ ἀρκετὴν πειθὴ κατορθόνῃ νὰ εἰσπράττῃ ἱκανὰ ποσά· μέχρι τοῦδε εἰσέπραξε τρεῖς χιλιάδας φράγκων. Παρακαλοῦμεν τὸν γηραιὸν ναύαρχον Νικόδημον, τοῦ ὁποῦ καὶ μία ἐπιστολὴ εὐρίσκεται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κυρίου τούτου, νὰ μᾶς διαφωτίσῃ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

ΠΑΡΑ ΤΑ ΧΑΥΤΕΙΑ καὶ εἰς τὴν νεόδμητον οἰκίαν τοῦ κ. Βυθνοῦ, ἠνεψύχθῃ **NEON ΚΟΥΡΕΙΟΝ** παρὰ τοῦ κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ**, καλῶς εὐπρεπισμένον καὶ πεπλουτισμένον μὲ πολλὰ καὶ διάφορα εἶδη ἀρωμάτων. Οἱ προσερχόμενοι θέλουσι μείνει κατὰ πάντα εὐχαριστημένοι.

(Β'. 26—4.)

ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ.—L' Éclair
Σειρὰ θεωρείων Α'.

ΜΟΝΟΝ ΟΛΙΓΟΝ ΑΚΟΜΗ ΚΑΙΡΟΝ

θέλει διαρκέσει ή εις εκτάκτως εϋθηράς τιμάς πώλησις λινού εις τόπια, χειρομάκτρων, ρινομάκτρων, ασπρορούχων τραπέζης, έτοιμών γυναικείων λινοστολών και ολοκληρών προικών εν τῷ κατάστημά του κ.

ΜΑΥΡΙΚΙΟΥ ΒΑΙΕΡ ΕΚ ΒΙΕΝΝΗΣ

Έρ όδῳ Έρμου άριθ. 246.

Πρός άποφυγήν τῆς διά δημοσίου πλειστηριασμοῦ ταχυτέρας πωλήσεως τοῦ τελευταίου υπολείμματος τῶν ένταῦθα μετακομισθέντων έμπορευμάτων μου, άτινα, αναγκαζόμενος διά σπουδαίας υποθέσεως μου νά επανακάμψω τὸ ταχύτερον εις Βιέννην, δέν δύναμαι νά μεταφέρω πάλιν ὡς εκ τῶν μεγάλων ναύλων και τελωνειακῶν τελῶν, άγγέλω εις τὸ κοινόν, ὅτι θέλω πωλήσει αὐτά κατά τὰς ακόλουθους συγκαταβατικὰς τιμάς.

Ίδιως εφιστῶ τήν προσοχήν αὐτοῦ ἐπὶ 150 τοπίων λεπτοτάτου και ά. ποιότη-
τος Ὀλλανδικοῦ λινοῦ και τῶν εκλεκτῶν ασπροροούχων τραπέζης
διά 6, 12 και 24 άτομα, άτινα ἀπὸ σήμερον θέλω πωλήσει

κατὰ ἑτερα 35^ο) ο εϋθηνότερα

Ἡ μικροτέρα άπόπειρα τοῦ κοινοῦ θέλει πείσει αὐτὸ, ὅτι οὐδέποτε ἐπαρουσιάσθη
οὔτε θέλει παρουσιασθῇ ἑτέρα εὐκαιρία πρὸς εϋθηνότεραν άγοράν τόσῳ γνησίῳν και
καλῶν ασπροροούχων.

ΤΙΜΑΙ ΣΤΑΘΕΡΑΙ ΚΑΙ Α ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΙ

ΤΙΜΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΙΝΩΝ ΕΙΔΩΝ

Ρινομάκτρα με κεχρωσμένον περιθώριον	ή δωδεκάς	φράγκα	3,50.
» εκτάκτως εκλεκτά εκ γνησίῳ λινού	» »	»	4,50, 5, 6, 8, 10, 12 μέχρι 30.
Τραπεζομάνδουλα κεχρωσμένα	έκαστον	»	2.
» λευκά εκ γνησίῳ λινού διά 6 άτομα	» »	»	4, 6, 8 μέχρι 15.
Χειρόμακτρα τραπέζης (Serviettes) εκ γνησίῳ λινού	ή δωδεκάς	»	8, 12, 15, 20.
Ὅμοια διά τέιον (Dessert Serv.)	» »	»	6, 8, 10, 12.
Χειρόμακτρα (προσόψια)	» »	»	12, 16, 20 μέχρι 36.
Garnitures, συνιστάμεναι ἐξ ἐνός τραπεζομανδύλου μετά 6 ὁμοίων χειρο- μάκτρων τραπέζης εκ γνησίῳ λινού.	» »	»	16, 20, 25, 30 μέχρι 45.
Διά 12 άτομα			τὸ διπλοῦν
Γνήσιον λινὸν ἀρίστης ποιότητος διά 6 ὑποκάμ. εκ πηχ.	25 και 30, τὸ τόπι	»	16, 18, 22.
» » καλῆς » » 6 σινδόνας » »	42 » » »	»	24, 28, 30, 35
» » εκλεκτῆς » » χειροῦφαντον » »	60 » » »	»	40, 45, 50, 55, 60.
» » πρωτίστης » Ὀλλανδ. και Βατίστα » »	60 » » »	»	60, 65, 70 μέχρι 250.

Λινὸν διά Σινδόνας άνευ ραφῆς 2 1/2 και 3 πῆχ. πλάτους, ὕφασμα
Piqué θερινὰ εἰσαπλώματα, μεταξωτὰ Garnitures Τραπεζης,

σχετικῶς εϋθηνότερα

ΤΙΜΑΙ ΕΤΟΙΜΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΛΙΝΟΣΤΟΛΩΝ

Νυκτερινὰ εσθήτες (Camisoles) εκ τοῦ καλλιτέρου ὕφασματος άπλαϊ εκάστη φράγκα 3.			
» » εκ πρώτης ποιότητος » χειροκέντητοι » »	» » »	» » »	5, 6, 8, 10, 15, 20.
Περικελίδες κυριῶν εκ τοῦ καλλιτέρου » » »	» » »	» » »	3, 4.
» » » πρώτης ποιότητος » » »	» » »	» » »	5, 6, 8, 10.
Ἐσωφόρια » » καλλιτέρου » » »	» » »	έκαστον » »	6, 8.
» » πρώτης ποιότητος, με κεντήματα και οὐράν (en traine) » » »	» » »	» » »	10, 14, 16, μέχρι 30.
Ὑποκάμισα » έρραμένα εκ τοῦ καλλιτέρου βαμβακεροῦ ὕφασμ. » » »	» » »	» » »	4, 5, 6.
» » πρώτης ποιότητος με κεντήματα » » »	» » »	» » »	6, 8, 10, 12.
» » εκ τῆς καλλιτέρας ποιότητος γνησίῳ λινού » » »	» » »	» » »	8, 10, 12, 16.
» » πρώτης ποιότητος γνησίῳ λινού Βατίστης με τὰ λεπτό- πώτερα κεντήματα » » »	» » »	» » »	10, 14, 16, 20 μέχρι 30.

Τὰ εκλεκτότερα και τοῦ νεωτάτου συρμού πρωινὰ ενδύματα, Negligée
εἰπανωφ. τοῦ κτενίσματος

σχετικῶς εϋθηνότερα

Ἀφίεται εις τοὺς αγοράζοντας έμπορεύματα αξίας ἄνω τῶν 250 φράγκων μὲ ὅλας τὰς ένταῦθα
σημειωθείσας εϋθηράς τιμάς ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΕΚΗΤΩΣΙΣ.

Τὸ κατάστημα κεῖται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Έρμου άριθ. 246 ἀπέναντι τοῦ χρυσο-
χοείου τοῦ κ. Στεφάνου.

ΜΑΥΡΙΚΙΟΥ ΒΑΙΕΡ